
HUSTYPEBESKRIVELSE 2

LANDHUSE OG MINDRE BYHUSE – FREM TIL CA. 1920

Huse fra denne periode er traditionelt bygget af gode materialer og med teknisk simple løsninger. Omkring 1900 vinder betonsoklerne fuldt indpas i den danske byggeteknik, og materialet erstatter mursten og syltsten (kampesten) som den bærende del i jorden.

Landhuse og mindre byhuse er bygget i mursten både inde og ude. Facaderne er enten opført med hulrum eller som massivt murværk, og de fremstår som pudset eller fuget murværk. De pudsede facader er enten malede eller kalkede og kan være udført med gesimser og fine detaljer omkring vinduer og døre. Såløbene er typisk udført i mursten eller støbt i beton. Vinduerne er normalt af træ.

Tagbelægningen er oprindeligt tegl, beton eller naturskifer. Tagstenene er understrøget med mørtel (det, som tætnet mellem stenene), og skiferpladerne er kittet i samlingerne. Loftsrummet er oprindeligt ikke indrettet og er derfor ikke isoleret, hvilket dog kan være sket efterfølgende. Etageadskillelsen er udført af bærende træbjælker, som lofter og gulve er fastgjort på.

Indvendige vægge og lofter har oprindeligt pudsede overflader, og gulvene er typisk af træ.

For landhuse og stuehuse til landbrug er det normalt, at gulvkonstruktionen er udført med en opklodsning direkte oven på jorden, og der kan derfor trænge fugt og kulde op i gulvene. Det ses dog sjældent i dag, hvor man kan forvente, at gulvet er ændret til et mere traditionelt gulv af beton og med gulvbelægning af fx træ. Ofte har huset en krybekælder, som kan være nedlagt i forbindelse med efterisolering af gulvene.

Ejendomme på landet og i sommerhusområder er opført med nedsivningsanlæg på grunden. Spildevandet fra bygningerne renses i et minirensesanlæg, hvorefter det ledes videre til et dræn eller vandløb. Typisk sker tømningsen af dette anlæg via en kommunal tømningsordning. I byerne sker afledningen af spildevandet til den offentlige kloakledning. Afløbsinstallationer på ejendomme fra før 1920 er typisk udført i betonrør eller glaserede lerrør. Er disse ikke udskiftet eller renoveret, har rørene normalt ingen eller kun ringe restlevetid.

Rotter lever bl.a. i kloakker og udgør et problem mange steder i Danmark. Rotter er skadedyr, som kan ødelægge rør, installationer og isolering og som desuden kan overføre smitsomme sygdomme. Derfor har husejere pligt til at anmelde tegn på rotter til kommunen.

Kommunerne har ansvaret for de offentlige kloakker, mens de private kloak- og stikledninger er de enkelte husejeres ansvar. Hvis der er mistanke om rotter i private kloak- og stikledninger, kan kloakkens tilstand afklares ved en kloakinspektion.

En kloakinspektion er ikke en del af huseftersynsordningen, og de beskikkede bygningsagkyndige, som udfører et huseftersyn, har ikke kompetence til at udføre en kloakinspektion. Hvis en huskøber ønsker en kloakinspektion, kan køberen bestille inspektionen hos en autoriseret kloakmestervirksomhed.

